

**Avoin oppiminen ja avoimet
oppimateriaalit opettajan
työssä: studion linkit ja chat-
vinkit**

Digipedagogiikan studio 10.1.2022

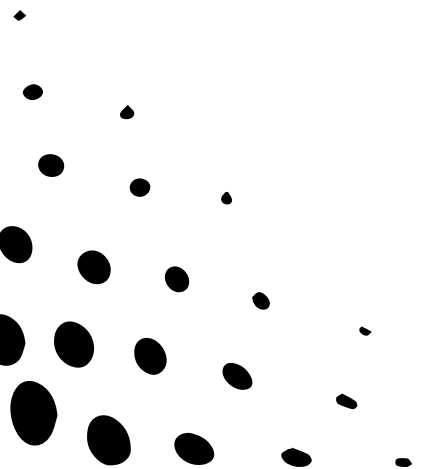
DIGIVISIO

Esittelyssä olleet kärkihankkeet ja oppimisen avoimuuden linjaus

- **Oppimisen avoimuuden linjaus:**
<https://avointiede.fi/fi/linjaukset-ja-aineistot/kotimaiset-linjaukset/oppimisen-ja-oppimateriaalien-avoimuuden-linjaus>
- **Kansallinen suositus Avoimien oppimateriaalien saavutettavuudesta:**
<https://avointiede.fi/fi/asiantuntijaryhmat/oppimisen-avoimuus/miten-huomioit-saavutettavuuden-avoimissa-oppimateriaaleissa/>
- **Avointen oppimateriaalien kirjasto:** <https://aoe.fi/>
- **Avointen oppimateriaalien saavutettavuus -opas:**
<https://avointiede.fi/fi/asiantuntijaryhmat/oppimisen-avoimuus/miten-huomioit-saavutettavuuden-avoimissa-oppimateriaaleissa>
- **Ilmastoyliopiston verkkokurssit:**
<https://climateuniversity.fi/>
- **Ilmastoyliopiston ajankohtaiset kuulumiset & mm. avoimet ilmoittautumiset kursseille:**
<https://blogs.helsinki.fi/climateuniversity/>
- **Jobitti-kurssit biolääketieteestä ja biotieteistä:**
<https://jobitti.utu.fi/online-courses/> sekä:
Digicampus-moodlessa:
<https://digicampus.fi/course/index.php?categoryid=17>
- **KIVAKO=KIVANET kielikurssit:**
<https://digicampus.fi/course/index.php?categoryid=4>
- **Liiketoimintaosaamisen verkko-opintokokonaisuus LITO:**
<https://digicampus.fi/course/index.php?categoryid=109>

Kestävä kehitys edellyttää avointa oppimista

- Ajatuksia Ilmastoyliopiston ja avoimen oppimisen taustalla:
<https://blogs.helsinki.fi/thinkopen/avoimen-tieteen-palkinto-2020-laura-riuttanen/>
- Yhteiset koulutukset & ristiinopiskelu jo siirtymiä avoimen oppimisen kulttuuriin

Kysymyksiä ja vastauksia saavutettavuudesta avoimessa oppimisessä

"Olisi hyvä, jos oppimateriaalit, ja etenkin avoimet, tehtäisiin saavutettaviksi. Asiaan ei ole aiemmin juuri kiinnitetty huomiota, mutta se olisi hyvä saada jatkossa kantavaksi ajatukseksi. Avoimuus ja saavutettavuus yhdessä takaavat, että oppimateriaalit ovat aidosti saatavilla ja käytettävissä. Myös oppimateriaalien saavutettavuus ja mahdolliset puutteet siinä olisi hyvä tuoda esille jo materiaalin yhteydessä."

"millä tavalla suositukset saataisiin käytäntöön, ja miten tieto saavutettavuudesta liikkuisi itse materiaalien mukana?"

"Yleinen kysymys avoimista oppimateriaaleista: Onko olemassa kansallisia/kansainvälisiä arviointikriteerejä avoimille oppimateriaaleille (vähän niin kuin "quality stamp")? Tietääkseni Jobitissa on ollut käytössä vertaisarviointia, ja esim Medigissä materiaalipankin materiaaleille voi asettaa eräpäivän, mutta onko olemassa jotain laajempia laatukriteeristöjä? Eli miten arvioidaan (ja validoidaan) avoimen oppimateriaalin ajantasaisuus ja esimerkiksi soveltuvuus tietylle tasolle, vai onko se aina materiaalin käyttäjän/opettajan vastuulla tarkistaa tiedon soveltuvuus ja ajantasaisuus?"

Vastaus: oppimisen avoimuus asiantuntijaryhmässä on tehty Avointen oppimateriaalien laatukriteerit, jotka pohjaa kansainväliseen TIPS-kriteeristöön:
<https://avointiede.fi/fi/asiantuntijaryhmat/oppimisen-avoimuus/miten-huomioit-laadun-avoimissa-oppimateriaaleissa> (Anna L.)

Kysymyksiä ja vastauksia saavutettavuudesta avoimessa oppimisessa

Vastaus: Tuohon validointiin liittyen: Avointen oppimateriaalien kirjastossa jokaiseen oppimateriaalin tallentaja liittää metatietoa. Nämä tiedot kertovat esim. kenelle ja mihin oppiaineeseen materiaali on tarkoitettu ja mihin asti oppimateriaali on ajankohtainen. Näihin samoihin tietoihin voi lisätä tiedon myös saavutettavuudesta, jota täällä aiemmin pohdittiin. Nämä helpottavat ja nopeuttavat myös arviointia ja löytämistä.

"Laatukriteerit on kyllä erinomaisen hyvä juttu, ja se on siinä samassa mukana. On aivan huippua, että saavutettavuussuositukset ovat olemassa, mutta toivoisin vielä, että tekijät seuraisivat myös saavutettavuuden toteutumista ja tekisivät tarvittaessa korjauksia niihin asioihin, joihin voivat. (mm. saavutettavuusseloste, kontrastiongelmat)"

"Olen ollut iloisesti yllättynyt siitä, että opiskelijatkin ovat olleet tukemassa tietojenkäsittelytieteen kurssien laatutyötä ilmoittamalla aktiivisesti MOOC-materiaalissa olleista virheistä, kun se on tehty helpoksi."

→ Olisiko tarpeen organisoida avoimien sivustojen ja materiaalien vertaisarviointia tai saavutettavuuden tarkistamiseen ja parantamiseen palvelumallia nyt kun sitä vielä opetellaan? (SH)

Kysymyksiä ja vastauksia: korvaako avoin materiaali maksullisen?

"Missä raja - pyritäänkö loppujen lopuksi maksullisen oppimateriaalin (esim. kirjojen) käytön lopettamiseen oppilaitoksissa ym. vai missä oppimateriaaleissa pyritään avoimuuteen ? Aika vaikea kysymys toki tämä :)"

Vastaus: Itse ainakin näkisin että sekä avoimelle että maksulliselle on oma paikkansa. Suomessa ei ole myöskään asetettu tavoitetta, jossa avoimet oppimateriaalit ottaisivat kaikkien oppimateriaalien sijan, vaan nähdään että nämä tukevat toisiaan. (Anna L.)

Vastaus: Joissain Euroopan maissa toiselle asteelle on tuotettu laajassa mittakaavassa materiaalia, joka on osin korvannut maksullisen materiaalin tarvetta. Näissä kuitenkin tuotanto on ostettu markkinoilta - eli lopputulos on ollut avoin, vaikka tuotantoprosessi on pysynyt osin samana. (Anna L.)

Kysymyksiä ja vastauksia

"Saako tulevaisuudessa kirjastoista helpommin tietoa oppimateriaalista, joka on kaikille avoinna ja ei edellytä käyttäjätunnuksia yms.?"

Vastaukset:

Finnan kautta saatavilla, josta myös rajapinnat kirjastoille saada omiin kokoelmiin:
<https://www.finna.fi/L1/Results?type=AllFields>

Rajapintojen kautta aoe:n aineistot saatavilla myös oppimisalustoihin, Finnan avoimesta rajapinnasta teknistä tietoa täältä:
<https://www.kiwi.fi/pages/viewpage.action?pagelId=192872800>

Ohjeet oppimateriaalien ottamiseen Finna-kirjastonäkymiin:
<https://www.kiwi.fi/pages/viewpage.action?pagelId=219972267>

Muita esimerkkejä avoimemmasta oppimisesta

"Hienoja esimerkkejä - kiitos! Digicampus on tosiaan loistava mahdollistaja valtakunnallisen koulutusyhteistyön toteutukseen! Jos sopii, voisin lisätä yhden esimerkin: työterveyshuollon erikoislääkärikoulutusta on toteutettu avoimen opetuksen ja oppimisen periaatteilla jo useamman lukuvuoden ajan erittäin hyvin tuloksin viiden yliopiston yhteistyönä virtuaaliyliopistossa - sekä ohjattuja verkkokoulutuksia että avoimia itseopiskelukursseja - tarkemmin tthvyo.fi"

